

*Ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-100
назди Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва
соҳибкории Тоҷикистон.*

*Суроға: 734065, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, хиёбони Борбад 48/5.*

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Юсупов Умедҷон Сангиҳмадович дар мавзуи «Рушди таъминоти ташкилӣ-методии аудити дохилӣ дар ширкатҳои сайёҳӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.18 – Баҳисобгирии бухгалтерӣ ва аудит пешниҳод шудааст.

Мавзуи таҳқиқоти диссертатсионии Юсупов Умедҷон Сангиҳмадович ба масъалаи муҳим ва мубрами рушди таъминоти ташкилӣ-методии аудити дохилӣ дар ширкатҳои сайёҳӣ бахшида шудааст. Дар шароити рушди иқтисоди миллӣ, рақамикунонии муносибатҳои иқтисодӣ, густариши бозори хизматрасониҳои сайёҳӣ ва баланд гардидани талабот ба шаффофияти фаъолияти молиявии субъектҳои хоҷагидорӣ, масъалаи ташкили низоми самараноки аудити дохилӣ аҳаммияти махсус пайдо менамояд. Аз ин лиҳоз, интиҳоби мавзуи таҳқиқот аз ҷониби муаллиф саривақтӣ ва ҷавобгӯ ба талаботи илм ва амалия мебошад.

Дар автореферат асоснокии мавзуи таҳқиқот, дараҷаи омӯзиши масъала, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, усулҳои илмӣ истифодашуда, навгониҳои илмӣ, аҳамияти назариявӣ ва амалии натиҷаҳои бадастомада, инчунин муҳтавои асосии он ба таври мантиқӣ ва пайдарпай инъикос гардидааст.

Аз муҳтавои автореферат бармеояд, ки муаллиф масъалаҳои назариявӣ, методологӣ ва амалии аудити дохилиро бо дарназардошти хусусиятҳои фаъолияти ширкатҳои сайёҳӣ мавриди таҳқиқи амиқ қарор додааст. Дар таҳқиқот ҳолати кунунии рушди аудити дохилӣ, таҷрибаи байналмилалӣ, заминаҳои меъёрӣ-ҳуқуқӣ ва масъалаҳои ташкили низоми назорати дохилӣ ҳамаҷониба таҳлил гардида, роҳҳои такмили онҳо пешниҳод шудаанд.

Арзиши илмӣ диссертатсия пеш аз ҳама дар он ифода меёбад, ки муаллиф заминаҳои назариявӣ ва методии аудити дохилиро такмил дода, модели концептуалӣ ва методии ташкили аудити дохилиро барои ширкатҳои сайёҳӣ таҳия намудааст. Ҳамчунин омилҳои асосии таъсиррасон ба сифати хизматрасониҳои аудиторӣ муайян гардида, усулҳои баҳодихии самаранокии назорати дохилӣ ва идоракунии хавфҳои молиявӣ пешниҳод

шудаанд. Ин пешниҳодҳо метавонанд барои рушди минбаъдаи назарияи аудит ва такмили фаъолияти субъектҳои хоҷагидорӣ истифода шаванд.

Муаллиф дар асоси омӯзиши таҷрибаи байналмилалӣ имконияти татбиқи моделҳои муосири назорати дохилӣ, аз ҷумла истифодаи стандартҳои байналмилалӣ ва воситаҳои рақамиро асоснок намуда, зарурати ҷорӣ намудани технологияҳои муосир, аз қабili таҳлили маълумот, зеҳни сунъӣ, blockchain ва дигар воситаҳои рақамиро дар фаъолияти аудити дохилӣ нишон додааст. Ин пешниҳодҳо ба баланд бардоштани сифати идоракунии, коҳиш додани хавфҳои молиявӣ ва пешгирии ҳолатҳои қаллобӣ мусоидат менамоянд.

Қисмати таҳлилии таҳқиқот бо истифода аз маълумоти оморӣ, санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва таҷрибаи фаъолияти ширкатҳои сайёҳӣ таҳия гардидааст. Муаллиф вазъи рушди соҳаи сайёҳӣ, тамоюли афзоиши шумораи сайёҳон ва зарурати таҳкими назорати дохилиро дар шароити рушди босуръати соҳа асоснок намудааст.

Пешниҳодҳои илмӣ ва амалии таҳияшуда ба такмили сохторӣ хизмати аудити дохилӣ, усулҳои муосири арзёбии хавфҳои молиявӣ, банақшагирии санҷишҳои аудиторӣ ва такмили онҳо дар ширкатҳои сайёҳӣ мусоидат намуда, барои мақомоти давлатӣ, ширкатҳои сайёҳӣ, ташкилотҳои аудиторӣ ва муассисаҳои таҳсилоти олӣ аҳаммияти назаррас доранд.

Ҷиҳати мусбати кори илмӣ инчунин дар он зоҳир мегардад, ки натиҷаҳои таҳқиқот ба фаъолияти амалии мақомоти дахлдор ва раванди таълим татбиқ гардида, қисми зиёди онҳо дар шакли мақолаҳои илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшаванда нашр шудаанд, ки ин аз эътимоднокии ва арзиши илмии натиҷаҳои бадастомада шаҳодат медиҳад.

Дар баробари дастовардҳо ва бартариҳои илмӣ, дар автореферат баъзе нуқтаҳои баҳсталаб ҷой доранд, ки метавонанд дар таҳқиқотҳои минбаъда ба таври мукамалтар мавриди омӯзиш қарор гиранд:

1. Дар автореферат таҳлили муқоисавии таҷрибаи ширкатҳои сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо кишварҳои пешрафта дар самти ташкили аудити дохилӣ метавонист васеътар пешниҳод гардад;

2. Арзёбии самаранокии модели пешниҳодшуда бо истифода аз ҳисобҳои иқтисодӣ ва нишондиҳандаҳои мушаххаси молиявӣ метавонист асоснокии натиҷаҳои амалии таҳқиқотро тақвият бахшад.

Вале ин эродҳо хусусияти тавсиявӣ дошта, арзиши илмӣ ва амалии таҳқиқоти анҷомдодашударо коҳиш намедиҳанд.

Диссертатсияи Юсупов Умедҷон Сангиҳмадович таҳқиқоти мустақил, анҷомёфта ва аз ҷиҳати илмӣ асоснок буда, натиҷаҳои нав,

аҳаммияти назариявӣ ва амалӣ дорад. Диссертатсия ба талаботи муқаррарнамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.18 – Баҳисобгирии бухгалтерӣ ва аудит сазовор мебошад.

Муқарриз:

Номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент
мудир кафедраи баҳисобгирии
муҳосибӣ ва аудити Донишгоҳи
давлатии Кӯлоб ба номи А.Рӯдакӣ

Куганов Н.К.

~~Имзои номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент~~
Куганов Н.К. -ро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо ва
корҳои махсус

Давлатов М.

“02” 07 соли 2026

Суроға: 735360, Тоҷикистон,
вилояти Хатлон, ш.Кӯлоб,
кӯч. С.Сафаров 16
Тел: (+992) 918704837

